

Külföldi hírek a magyar és orosz tanácskormányokról.

London, június 17. Varga Jenő, a tanácsköztársaság pénzügyi megbízottja egy budapesti sürgöny szerint a szovjet-kongresszusban beismerte, hogy a szénbányák termelése az év eleje óta 38 százalékról 10 százalékra süllyedt s nagyon jelentékeny esés észlelhető a mérnöki iparban is, melynek oka szerinte egyrészt a kapitalista fegyverem felbomlása, másrészt a darabszámra való fizetés megszüntetése. (Times, június 20.)

Abo, június 17. A finn-öbölben, Kronstadt alatt csaknem szemben levő Krasznaya-Gorka erőd tegnap ismét megnyitotta a tüzet Kronstadtra. A front jelenleg a Krasznaya-Gorka—Tentlewa—Starodwoja—Kikerino-vonalon halad. (Szentpétervártól körülbelül 60—70 kilométernyire.) A vörösök nagyszámban átpártolnak a fehérekhez. (Times, június 20.)

Stockholm, június 18. A keddi eszt-kommüniké szerint Krasznaya-Gorkát az ingermanlandiak ellentámadással visszavették. Krasznaya-Gorka négy nap alatt háromszor cserélt gazdát. Június 13-án a helyőrség lázadása folytán fehér csapatok foglalták el, június 16-án reggel a bolsevikiek visszavették, míg most ismét a fehérek kezén van. (Times, június 20.)

Helsingfors, június 19. Krasznaya-Gorka elfoglalása súlyosan érintette a vörös hadsereget. Ha Kronstadt is elesik, a hangulat még nyomottabb lesz. Trockij titkos parancsot adott ki, melyben követeli, mielőtt Kronstadtot feladnák, röptessék a levegőbe s hogy Pétervár elfoglalása esetén a hidakat, világítótoronyokat és palotákat rombolják le. Zinowjeff állítólag kijelentette, hogy az ügy menthetetlenül elveszett és egyedüli reménye még csak Skandinávia segítségében van. (Le Matin, június 22.)

Helsingfors, június 19. Pétervárad katonai parancsnoka elfogatta és gyűjtőtáborokban internálta azoknak a tisztnek családjait, akik Krasznaya-Gorkánál megadták magukat. Péterváradot védelmi szakaszokra osztották, hogy a harcot az utcákon folytathassák. A Péter és Pál erőd védelmét megerősítették, gépfegyverrel felszerelt motoros-kerékpárok cirkálnak az utcákon.

Helsingfors, június 19. Slawa nevű bolsevik dreadnoughtot Kronstadt előtt az angol flotta elsüllyesztette. Más oldalról fentartással közlik, hogy a Petropawlowék fedélzetén lázadás tört ki. (Le Matin, június 22.)

Berlin, június 22. Essenből táviratozzák, hogy a kommunisták géppuskákkal és más fegyverekkel fölszerelve megkísérelték Hanborn és Sterkrade elfoglalását. Mindkét várost hadijog alá helyezték és sürgősen erősítéseket hoztak. A fölkelés, amelynek célja a szovjet-köztársaság kikiáltása volt a Ruhr-vidéken, nem sikerült. (Le Times, június 20.)

A tisztviselők megélhetése és a fehérhátú bankjegyek.

— Az állampénztár ismét csak fehérhátú pénzekkel fizet. Nincsen beszolgáltatási kötelezettség. —

(Saját tudósítónktól.) Beszámolt a Délmagyarország arról, hogy a közelmúltban egy bizottság az Osztrák-Magyar Banktól harminckét millió kék pénzt hozott le Szegedre. Ebből huszonkét millió magánfeleknek jutott, kilenc milliót pedig az állampénztárnak adtak át. Megírtuk, hogy a bankok még mindig nem rendelkeznek kék pénzzel és betevőiket nem tudják kielégíteni. A bankok, hogy a pénzügyi enyhítésnek, újabb bizottságot küldenek Bécsbe. A bizottság alkalmasint július 3-án utazik Bécsbe. Szükséges tehát, hogy azok, akik a fehérhátú bankjegyeket be akarják cseréltetni, a 200 és 25 koronás bankjegyeket július 3-ig beszolgáltatassák. A beszolgáltatás azonban, mint értesülünk, nem kötelező, a pénzügyminiszter még ilyen rendeletet nem bocsátott ki. A fehérhátú bankjegyek forgalomképessége tehát továbbra is megmarad. A becserélés azért kívánatos, mert tudvalévően a fehérhátú bankjegyek iránt a bizalom annyira ingadozó, hogy a mizériákat csak úgy lehet végkép kiküszöbölni, ha fokozatosan teljesen kivonják őket a forgalomból.

A kékpénzügy most különösen a tisztviselők és munkások megélhetését fenyegeti. A kormány ugyanis ezer korona ruhasegélyt utalt ki a tisztviselők részére. Az állampénztár a ruhasegélyek egy részét — kék pénzben — már kifizette. Egy-két nap óta azonban a ruhasegélyeket csak fehérhátú bankjegyekben fizeti az állampénztár, mert a kék pénz elfogyott, vagy ami valószínűbb, más célokra visszatartják. Az állampénztárban azt a tanácsot adták a tisztviselőknek, hogy ne vegyék fel a ruhasegélyeket, hanem várják be, amíg kék pénzre cserélik be a fehérhátú bankjegyeket. A tanács igen egyszerű, de a megfogadása annál nehezebb. A tisztviselők zömének ugyanis nincs módjukban várni arra, amíg a fehérhátú bankjegyeket kicserélik. Viszont, ha kék pénzt nem kapnak, alig tudják a ruhasegélyt felhasználni. Intézkedni kellett volna tehát — a rendelet kibocsátásával egyidőben — arról is, hogy a tisztviselők kék pénzben kapják meg a ruhasegélyeket. De ha már ezt elmulasztották, semmiesetre sem szabad arra a kényelmes álláspontra helyezkedni, hogy a tisztviselők várjanak. Azok, akik a tökéjükből élnek, akiknek vagyonuk és jövedelmi forrásuk van, pár hétig várhatnak a kék pénzekre, mert addig meg tudnak élni. A tisztviselők azonban, akik pusztán a fizetésükre

vannak utalva, családostul nem nélkülözhetik hetekig pár száz koronájukat, amely kizárólagos vagyonuk és megélhetési lehetőségük.

Ezen az állapoton föltétlenül segíteni kell. És ha már a ruhasegélyeket nem adják ki kék pénzben, legalább a júliusi fizetéseket utalják ki kék bankjegyekben. Mert azt a tanácsot jó lelkiismerettel igazán nem lehet adni a tisztviselőknek, hogy a júliusi fizetésüket is hagyják benn az állampénztárban, hogy kék pénzre kicseréljék. Miből éljenek meg akkor a tisztviselők júliusban? A mostani körülmények közt — ha a beszolgáltatás nem kötelező — úgy lehet enyhíteni a helyzeten, hogy a tisztviselők a fehérhátú bankjegyekben kiutalt ruhasegély nélkülözhető részét július 3-ig valamelyik szegedi bankban letétbe helyezik. Azok, akiknek sürgősen nincsen szükségük a ruhasegélyre, természetesen okosan teszik, ha beváltatják ruhasegélyüket. A júliusi fizetéseket azonban föltétlenül kék pénzben kellene kiadni a tisztviselők részére abból a kilenc millióból, amit az állampénztár kapott. Az állampénztár esetleg inkább várhat arra, amíg a második bizottság visszaérkezik a kék pénzzel Bécsből.

A fehérhátú bankjegyek lebélyegzésével és becserélésével kapcsolatosan egyébként téves hírek kerültek forgalomba, amiket módunkban van megcáfolni. A fehérhátú bankjegyeket általában nem szívesen fogadják el. Sok ideig azt hitték, hogy csak a recshátú fehérpénzek érvényesek, a simahátúak hamisak. Ez valótlan. A kétszáz koronások, akár recés, akár simahátúak, érvényesek. Csupán azok a 200 és 25 koronások nem érvényesek, amelyek a szovjet-kormány parancsára készültek. Ezeket pedig könnyen lehet megismerni arról, hogy a szovjet-kormány által kibocsátott kétszáz koronások 2000 sorszámon, a huszonöt koronások 3000 sorszámon felüliek. Ezeket senkisésem köteles elfogadni, a többieket azonban — akár recés, akár simahátúak — igen. A tisztviselők tehát a fehérhátú bankjegyeket is értékesíthetik. Ha azonban a pénzügyminiszter mégis elrendelné a beszolgáltatási kötelezettséget, gondoskodnia kell a kék pénz megérkezéséig a tisztviselők megélhetéséről. Több ezer család, szenvedő, dolgozó és méltányosabb sorsra érdemes állami tisztviselő megérdemli, hogy a rendeletek kibocsátásánál és végrehajtásánál az intéző körök tekintettel legyenek nehéz helyzetükre.

Franchet D'Espernay tábornok Szegeden.

(Saját tudósítónktól.) Franchet D'Espernay tábornok, a szövetséges hadsereg főparancsnoka, akinél annak idején Belgrádban a fegyverszüneti szerződés aláírására Károlyi Mihály és az ország többi megbízottai megjelentek, szerdán délután Aradról különvonalon Szegedre érkezett.

A tábornok Aradon De Lobil tábornokkal, a magyarországi francia hadsereg főparancsnokával tárgyalt, aki emiatt Nagyikindáról Aradra utazott.

A tábornokot Szegedre érkeztek diszszázad fogadta a pályaudvaron. Franchet D'Espernay tábornok egész délután a francia parancsnokságon időzött, csak este vonult vissza lakására,

Az, hogy a tábornok meddig marad Szegeden, még bizonytalan. A szegedi francia csapatok a

tábornok tiszteletére csütörtökön diszfelvonulást rendeznek.

Szerdán este impozáns zenéstakarodót rendeztek a franciák annak örömeire, hogy a németek elfogadták a békeszerződést. A lampionos menet Ujszeged felől indult el, élén spahi lovassággal, amelyet egy szakasz gyalogság követett. A zenekar győzelmi indulója és a trombiták harsonája mellett vonult végig az ünnepi menet a Széchenyi-téren és Kárász utcán lelkes tömegek sorfala között. A francia győzelmi mámor örvendezett a szerdai békés estén, amely a magyar szíveknek szomorú volt, mert a magyar béke még csak ezután készülődik a fáradt, de talán nem reménytelen utra.

A kivilágított lampionok piros-fehér-zöld színeikkel és magyar felírásukkal bánatos színbőlumai voltak a helyzetnek. Reméljük, hogy annyi megpróbáltatás után mi is örülni tudunk még az életnek, amely népeknél és nemzeteknél örökkévaló, ha nem veszítik el a hitüket és bizalmukat.